

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті розкрито загальні аспекти правового регулювання електроенергетичної безпеки в Україні. Як складної складовою національної безпеки та публічного адміністрування у сфері функціонування енергетичного сектора. Показано, що поняття електричної енергії у мовній традиції поєднує фізичні характеристики, техніко-прикладні властивості та побутове використання, що формує підґрунтя для її юридичного осмислення. Розкрито загальнотеоретичний зміст правового впливу через визначеність норм права, юридичних фактів, правовідносин та поетапність формування й реалізації суб'єктивних прав і обов'язків. Окреслено критерії, за якими суспільні відносини можуть бути об'єктом правового регулювання, зокрема їх соціальна значущість, можливість зовнішнього контролю та здатність до правової формалізації. Приділено значну увагу нормативному впорядкуванню електроенергетичної безпеки через визначення вимог до операційної надійності, балансової стійкості, безпечної експлуатації мереж, належного паливного забезпечення та інформаційної захищеності. Показано, що ефективність функціонування енергосистеми залежить від системного щоденного моніторингу, який охоплює технічні параметри роботи обладнання, стан резервів, ринкову ситуацію та рівень кіберзагроз. Наголошено на важливості багаторівневого управління критичною інфраструктурою, що включає державний, регіональний, місцевий та об'єктовий рівні регулювання. Розкрито ключові нормативні акти, що визначають порядок організації ринку електричної енергії, вимоги до безпеки критичної інфраструктури, правила постачання, критерії операційної стійкості та процедури оцінювання кібербезпеки у паливно-енергетичному секторі. Показано, що правове регулювання поєднує превентивні, оперативні та довгострокові заходи реагування, спрямовані на запобігання загрозам, їх нейтралізацію та забезпечення безперервності роботи енергетичного сектора. Вказується, що сукупність нормативних інструментів формує цілісну модель правового впорядкування електроенергетичної безпеки, яка відповідає сучасним технічним вимогам та стандартам стійкості.

Ключові слова: безпека, баланс, відносини, енергетика, інфраструктура, кіберзахист, контроль, моніторинг, надійність, нормативність, обов'язки, постачання, правове регулювання, ринок, стійкість.

Dveirin D. I. Concept and types of legal regulation of electricity safety in Ukraine

Abstract. In the article, attention is paid to the legal regulation of electric power security in Ukraine as a complex system of structuring social relations within the functioning of the energy sector. It is shown that the concept of electrical energy in linguistic tradition combines physical characteristics, technical-applied properties, and everyday use, forming the basis for its legal interpretation. The general theoretical content of legal influence is revealed through the determinacy of legal norms, legal facts, legal relations, and the sequential formation and implementation of subjective rights and obligations. The criteria by which social relations may be subject to legal regulation are outlined, including their social significance, the possibility of external control, and the ability to undergo legal formalization. Considerable attention is paid to the normative structuring of electric power security through the establishment of requirements for operational reliability, balance stability, safe operation of networks, adequate fuel supply, and information protection. It is shown that the efficiency of the energy system depends on systematic daily monitoring, which covers technical equipment parameters, reserve capacity, market conditions, and the level of cyber threats. The importance of multi-level management of critical infrastructure is emphasized, including national, regional, local, and facility-level regulation. The key normative acts defining the organization of the electricity market, critical infrastructure security requirements, supply rules, operational stability criteria, and cybersecurity assessment procedures in the fuel-energy sector are outlined. It is demonstrated that legal regulation combines preventive, operational, and long-term response measures aimed at preventing threats, neutralizing them, and ensuring uninterrupted functioning of the energy

sector. It is noted that the set of normative instruments forms an integrated model of legal structuring of electric power security that meets modern technical requirements and resilience standards.

Key words: *balance, compliance, control, energy, infrastructure, legal regulation, monitoring, obligations, reliability, safety, security, stability, supply.*

Вступ. Електроенергетична безпека посідає центральне місце у системі національної безпеки, оскільки забезпечує безперервне функціонування економіки, стабільність соціальної сфери та захищеність життєво важливих процесів держави. Сфера електроенергетики характеризується високим рівнем технічної складності, технологічної залежності та чутливості до зовнішніх і внутрішніх загроз, що зумовлює потребу у чіткому нормативному впорядкуванні. Правове регулювання у цій галузі спрямоване на формування умов для безпечного, надійного та ефективного функціонування енергосистеми, а також на забезпечення балансу між інтересами споживачів, держави та суб'єктів ринку. Визначення змісту та видів правового впливу набуває значення як для створення стійкої системи управління, так і для дотримання принципів правової держави.

Проблематика правового регулювання електроенергетичної безпеки охоплює комплекс питань, пов'язаних із недостатньою узгодженістю нормативних актів, фрагментарністю окремих процедур, обмеженою імплементацією європейських стандартів та недостатнім розвитком системи моніторингу й оцінювання ризиків. Особливі труднощі виникають у забезпеченні стійкості енергетичної інфраструктури в умовах техногенних, природних, ринкових і кібернетичних викликів, що вимагає постійного вдосконалення механізмів реагування та попередження загроз. Неврегульованість окремих аспектів управління критичною інфраструктурою, зокрема у частині кіберзахисту, балансування системи та паливного забезпечення, також ускладнює формування комплексного підходу до електроенергетичної безпеки. Додатковою проблемою є невідповідність між темпами розвитку енергетичного ринку та оновленням нормативної бази, що створює прогалини у правовому регулюванні.

Складність правового регулювання електроенергетичної безпеки полягає також у багаторівневому характері управління,

що охоплює державний, регіональний, місцевий та об'єктовий рівні. Кожен із них має свої завдання, повноваження та інструменти впливу, які повинні бути узгоджені й взаємопов'язані. Правове забезпечення має враховувати технічні, організаційні, ринкові та інформаційні особливості енергетичного сектора, забезпечуючи єдність підходів до захисту, моніторингу та реагування на загрози. Саме тому важливим є окреслення видів правового регулювання, що дозволяють структуровано впорядкувати систему заходів, спрямованих на гарантування надійної роботи енергетичної інфраструктури та стабільності енергопостачання.

Актуальність теми зумовлена зростанням масштабів ризиків, які впливають на електроенергетичну систему, включно з кіберзагрозами, нестачею генеруючих потужностей, дефіцитом резервів, зношеністю мереж і поглибленням геополітичних викликів. Потреба у забезпеченні безперебійного постачання електроенергії в умовах нестабільності та воєнних дій висуває перед правовою системою вимогу до створення ефективних механізмів регулювання, реагування та захисту. У цих умовах чітке нормативне визначення змісту електроенергетичної безпеки та видів правового впливу стає ключовою передумовою для формування стійкої політики у сфері енергетики. Саме тому дослідження правових засад регулювання електроенергетичної безпеки є важливим не лише для наукової теорії, але й для практичної реалізації державної політики у сфері енергетики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових працях, присвячених правовому регулюванню електроенергетичної безпеки, системність нормативного впливу висвітлюється через аналіз загальнотеоретичних положень права та прикладних аспектів функціонування енергетичного сектора. Дослідники акцентують увагу на визначенні критеріїв соціальної значущості та юридичної формалізованості відносин, що підлягають

правовому впорядкуванню, а також на стабільності формування й реалізації суб'єктивних прав та обов'язків, а саме А. Андреев, І. Губарева, В. Прилипка, Т. Салашенко та інші. В працях простежується тенденція до поєднання правових, організаційних і технічних підходів, що формують комплексне бачення правового регулювання електроенергетичної безпеки.

Мета статті полягає в тому, щоб шляхом узагальнення нормативних підходів, систематизації регулятивних інструментів і встановлення їх ролі у забезпеченні стійкого та безпечного функціонування енергетичного сектора визначити зміст та види правового регулювання електроенергетичної безпеки в Україні.

Виклад основного матеріалу. Згідно із тлумачним словником української мови поняття «електрика» визначається як форма енергії, зумовлена рухом заряджених частинок, що проявляється у специфічних фізичних процесах та явищах. У мовній традиції термін також охоплює цю ж енергію як об'єкт технічного, виробничого й побутового використання, а в окремих контекстах як позначення штучного освітлення, отриманого внаслідок її застосування. Поняття поєднує фізичний, техніко-прикладний та лексико-семантичний аспекти і фіксує стабільне значення, установлене у науковій і загальнонародній мові [1].

В теорії права правове регулювання суспільних відносин розкривається як упорядкування поведінки учасників за допомогою юридичних засобів, що забезпечують визначеність і стабільність соціальних зв'язків. Об'єктом регулювання визнається поведінка людей і їх об'єднань, яка має соціальну значущість і підлягає впливу норм права. Предметом регулювання є такі суспільні відносини, впорядкування яких можливе та доцільне юридичними засобами. Підкреслюється, що не всі відносини можуть підлягати правовому впливу, а лише ті, що відповідають визначеним ознакам соціальної значущості, можливості зовнішнього контролю та правової формалізації. Правове регулювання здійснюється через формування об'єктивного права, виникнення суб'єктивних прав і реалізацію норм у поведінці учасників. Його стадіями

є формування нормативної основи, виникнення суб'єктивних прав та обов'язків і фактичне втілення юридичних приписів у діяннях суб'єктів. У тексті також розмежовано нормативне й індивідуальне регулювання залежно від кола осіб, на яких поширюється дія правових приписів [2, С. 134-144].

В. Прилипка визначає правові відносини як врегульовані нормами права суспільні зв'язки, що виникають у процесі соціальної, економічної, політичної та культурної взаємодії людей. Підкреслюється, що саме правове регулювання перетворює загальні суспільні відносини на юридично оформлені зв'язки, забезпечені державним примусом і спрямовані на справедливе упорядкування поведінки суб'єктів. Наголошується, що правові відносини охороняються державою та відрізняються від інших тим, що ґрунтуються на юридичних правах і обов'язках сторін. Правові відносини постають результатом правового впливу, який формує визначені, нормативно закріплені моделі взаємодії між людьми [3].

Отже поняття енергії, зумовленої рухом заряджених частинок, у мовній традиції охоплює як фізичне явище, так і його технічне та побутове використання, включно зі штучним освітленням, що формує стале лексико-семантичне значення. У юридичній площині врегулювання поведінки учасників суспільних взаємодій розглядається як цілеспрямоване впорядкування соціально значущих зв'язків за допомогою юридичних засобів. Таке впорядкування можливе лише щодо відносин, які допускають зовнішній контроль, формалізацію та мають суспільну значущість. Юридичний вплив включає створення нормативної основи, виникнення прав і обов'язків та їх реалізацію у фактичній поведінці, що забезпечує стабільність і визначеність соціальних зв'язків.

А. Андреев визначає правове регулювання як узгоджену систему правових засобів і дій, спрямованих на впорядкування суспільних відносин відповідно до загальноновизнаних правових принципів. Наголошується, що сутність регулювання полягає у впливі права на суспільні зв'язки з метою забезпечення їх організованості, відповідності інтересам учасників і дотримання стандартів правової держави.

Простежується еволюція доктринальних підходів до розуміння цієї категорії, що варіюються від акценту на стабілізаційній функції права до бачення регулювання як стадійної послідовності правових засобів. Підкреслюється, що регулювання включає комплекс елементів, серед яких норми права, юридичні факти, правовідносини та акти реалізації правових приписів. Зазначається, що окремі елементи можуть виконувати основні або факультативні функції залежно від конкретної стадії правового впливу. Акцентується, що відсутність усталеності доктринальних підходів зумовлює різноманіття моделей опису регулятивної діяльності права. Правове регулювання також характеризується різними видами впорядкування, що відрізняються за обсягом правових засобів та їхнім практичним призначенням у конкретних сферах [4].

І. Губарєва та Т. Салашенко показали, що моніторинг електроенергетичної безпеки є ключовим інструментом публічного адміністрування ринку електроенергії, оскільки дозволяє своєчасно виявляти ризики та запобігати кризовим станам системи. Підкреслюється, що електроенергетична безпека передбачає збалансованість між споживанням, виробництвом і забезпеченням паливних ресурсів, які повинні щоденно оцінюватися за кількісними та якісними показниками. Запропонований методичний підхід включає синтез показників трьох ключових компонент споживчої, виробничої та паливної, що дозволяє отримувати комплексну характеристику стану енергосистеми. Демонструється, що реальний стан електроенергетичної безпеки України на дату аналізу був кризовим, переважно через дефіцит палива та нестачу адекватних потужностей. Також доводиться, що чинні нормативні вимоги не забезпечують необхідної системності моніторингу, оскільки українське законодавство лише частково імплементує європейські підходи. Уточнено, що енергетичні ризики повинні оцінюватися безперервно, оскільки періодичний моніторинг не відповідає сучасним стандартам енергетичної безпеки. Апробація методики показала її здатність оперативно виявляти критичні відхилення та моделювати їхній вплив на систему [5].

Отже, правові відносини постають як суспільні зв'язки, що набувають юридично оформленого характеру завдяки нормам права, які визначають права та обов'язки учасників і забезпечуються державним примусом. Правове регулювання розглядається як цілеспрямоване впорядкування значущих суспільних взаємодій за допомогою системи правових засобів, що включає норми права, юридичні факти, правовідносини та акти реалізації. Підкреслюється, що правовий вплив має стадійний характер і спрямований на забезпечення організованості, стабільності й передбачуваності соціальних зв'язків. У сфері електроенергетики безпека системи пов'язується зі щоденною оцінкою збалансованості між виробництвом, споживанням і забезпеченням паливних ресурсів на основі кількісних та якісних показників. Виявляється, що недостатня імплементція європейських підходів у національних нормативних актах обмежує ефективність моніторингу та не забезпечує комплексності оцінки ризиків. Ефективне публічне адміністрування енергетичної безпеки можливе лише за умови системного, безперервного моніторингу стану енергосистеми з використанням сучасного аналітичного інструментарію.

Поняття та види правового регулювання електроенергетичної безпеки в Законі України «Про ринок електричної енергії» розкриваються через установлені ним правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку, що спрямовані на забезпечення надійного, безпечного та безперебійного постачання електричної енергії споживачам. Електроенергетична безпека визначається у законі через категорії безпеки постачання електричної енергії та енергетичної безпеки України, які закладені у принципах його дії (ст. 3). Закон закріплює, що функціонування ринку здійснюється на засадах забезпечення енергетичної безпеки, безпеки постачання, балансу між попитом і пропозицією та безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики. Регулювання електроенергетичної безпеки включає встановлення стандартів операційної безпеки, правил диспетчерського управління та критеріїв роботи об'єднаної енергетичної системи, визначених у кодексах

системи передачі та розподілу. До видів правового регулювання віднесено також догвірне регулювання, оскільки Закон прямо передбачає перелік договорів, що забезпечують функціонування ринку та підтримання його стабільності (ст. 4). Окремим елементом регулювання є регуляторні механізми, що реалізуються через правила ринку, правила ринку «на добу наперед», внутрішньодобового ринку, кодекси та інші нормативно-правові акти, затверджені Регулятором [6].

Закон України «Про критичну інфраструктуру» розкриває правове регулювання електроенергетичної безпеки через установлені засади створення та функціонування національної системи захисту критичної інфраструктури, до складу якої належить енергетичний сектор як один із життєво важливих. Закон визначає, що безпека критичної інфраструктури полягає у забезпеченні її функціональності, безперервності роботи, відновлюваності, цілісності та стійкості, що безпосередньо охоплює електроенергетичні об'єкти. Нормативне впорядкування здійснюється через визначення ключових термінів, включно з поняттями загроз, інцидентів, стійкості, кризових ситуацій та категорій критичності об'єктів, що формує нормативну рамку для забезпечення електроенергетичної безпеки. Закон установлює види діяльності, спрямовані на своєчасне виявлення, запобігання та нейтралізацію загроз, а також на мінімізацію наслідків їх реалізації, що становлять зміст регулятивних заходів у сфері енергетичного сектора. Види правового регулювання проявляються через ідентифікацію та категоризацію об'єктів, ведення Реєстру, паспортизацію об'єктів, а також установлення обов'язкових вимог до їх безпеки та стійкості. Управління електроенергетичною інфраструктурою здійснюється на загальнодержавному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях, що формує багаторівневу систему регулювання [7].

У Правилах про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики України від 27 серпня 2018 року № 448, правове регулювання електроенергетичної безпеки розкривається через визначення мінімальних критеріїв безпеки поста-

чання, системи моніторингу та обов'язкових вимог до учасників ринку. Правила встановлюють, що безпека постачання забезпечується за напрямками балансової надійності, паливного забезпечення, операційної безпеки, кіберзахисту, безперебійного функціонування ринку та захисту критичної інфраструктури. Види правового регулювання виявляються у визначенні критеріїв безпеки, які охоплюють межі операційної безпеки, баланс попиту й пропозиції, забезпеченість паливом, кіберстійкість та захист інфраструктури. Правила встановлюють класифікацію порушень, від відключень і пошкоджень електроустановок до критичного паливного дефіциту, втручання в ІТ-системи та призупинення роботи ринку. Нормативне регулювання включає оцінювання ризиків за техногенними, політичними, природними, ринковими, екологічними та соціальними факторами, що формує підставу для превентивних дій. Правила також визначають заходи короткострокової та довгострокової дії, включно з прогнозними балансами, диверсифікацією енергоресурсів та захистом критичної інфраструктури. Види регулятивних інструментів охоплюють зобов'язання учасників ринку, спеціальні обов'язки, плани захисту та відновлення енергосистеми, а також порядок дій під час порушень безпеки [8].

Стратегія енергетичної безпеки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України, правове регулювання електроенергетичної безпеки визначає через комплекс норм, що визначають зміст енергетичної безпеки, її загрози, принципи та механізми забезпечення. Документ нормативно закріплює поняття енергетичної безпеки як захищеності національних інтересів у сфері доступу до надійних, стійких, доступних і сучасних джерел енергії в нормальних і кризових умовах, що формує загальне регулятивне визначення. Види правового регулювання виявляються через класифікацію загроз, яка охоплює кіберзагрози, вплив груп впливу, зношеність інфраструктури, дефіцит кадрів, відсутність резервів, недосконалість законодавства, зміну клімату, монополізаційні ризики й інші фактори, що потребують відповідних нормативних заходів. Документ визначає

механізми регулювання через систему стратегічних цілей, серед яких доступність джерел енергії, стійкість функціонування енергетичного сектору, економічна ефективність, енергоефективність, екологічність, інтеграція до європейського простору та незалежність енергетичної політики. Стратегія встановлює завдання органів державної влади щодо оцінки загроз, планування, моніторингу, реагування на кризові ситуації та забезпечення резервів, що становить інституційно-організаційні форми правового регулювання. Нормативний вплив реалізується також через принципи прозорості, конкурентності, недопущення монополізму, інноваційності та солідарної участі всіх суб'єктів енергетичних ринків. Документ закріплює сценарний підхід до регулювання, визначаючи три можливі моделі розвитку «без змін», «недружнього впливу» та «позитивної трансформації», що є формою стратегічного правового прогнозування [9].

Порядок проведення огляду стану кібербезпеки паливно-енергетичного сектору критичної інфраструктури, затверджений наказом Міністерства енергетики України, правове регулювання електроенергетичної безпеки розкривається через установлені організаційні засади огляду, спрямованого на дослідження систем, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури та державних інформаційних ресурсів, що експлуатуються у паливно-енергетичному секторі. Порядок визначає види регулювання через поняття огляду та оцінювання стану кібербезпеки, що охоплюють аналіз документації, принципів роботи, наявних заходів кіберзахисту та результатів їх застосування. Регулятивний зміст конкретизується через визначення об'єктів і суб'єктів огляду, до яких належать інформаційні системи та підрозділи, відповідальні за кіберзахист на об'єктах критичної інфраструктури. Правове регулювання проявляється у встановлених цілях огляду, що включають виявлення реальних і потенційних кіберзагроз, оцінювання готовності до реагування на них та аналіз виконання нормативних вимог у сфері кіберзахисту. Види регулювання виражені також у завданнях огляду, які

охоплюють формування пропозицій щодо вдосконалення законодавства, розвитку кіберзахисту, планування заходів та забезпечення кіберстійкості паливно-енергетичного сектору [10].

Отже, правове регулювання електроенергетичної безпеки в Україні доцільно аналізувати через комплекс нормативно-правових актів, які встановлюють засади безпечного функціонування ринку електроенергії, захисту критичної інфраструктури, забезпечення безпеки постачання та кіберстійкості енергетичного сектору. Центральним змістом цього регулювання є визначення критеріїв надійності, безперебійності, балансової стійкості, операційної безпеки та здатності енергосистеми протистояти загрозам техногенного, природного, ринкового, соціального чи кібернетичного характеру. Нормативно-правові акти встановлюють багаторівневу систему адміністрування безпекою від загальнонаціонального до об'єктового рівня охоплюючи організаційні заходи, спеціальні обов'язки учасників ринку, правила оцінювання ризиків, категоризацію об'єктів та вимоги до їх стійкості. Важливу роль відіграють механізми моніторингу й контролю, які включають постійний аналіз балансу, стану мереж, паливних резервів, профілів кіберзахисту та дотримання вимог законодавства.

Висновки. Отже, правове регулювання електроенергетичної безпеки ґрунтується на багаторівневому нормативно-правовому впорядкуванні, яке охоплює як загальні принципи організації ринку електричної енергії, так і спеціалізовані правила щодо його безпечного функціонування. Основою такого регулювання є визначення суспільних відносин, що підлягають правовому впливу, з урахуванням критеріїв соціальної значущості, можливості зовнішнього контролю та формалізації. Простежується розмежування між нормативно-правовим і індивідуальним регулюванням, що дає змогу одночасно встановлювати загальні правила поведінки та реалізовувати їх у конкретних ситуаціях. Стадійність правового впливу забезпечує послідовний порядок формування норм, виникнення прав і обов'язків та їх фактичного втілення у поведінці суб'єктів.

Електроенергетична безпека розкривається через поєднання правових, технічних та організаційних компонентів, що разом забезпечують стабільне функціонування енергосистеми. Важливим елементом є система оцінка балансової стійкості, паливної забезпеченості та технічного стану мереж, які визначають здатність системи витримувати зовнішні та внутрішні загрози. Ключове значення має встановлення критеріїв операційної безпеки, правил диспетчерського управління та вимог до функціонування енергетичної інфраструктури. Нормативні акти регламентують порядок дій у разі порушень, включаючи класифікацію небезпечних подій, заходи реагування та механізми відновлення. Така сукупність забезпечує комплексне охоплення різних аспектів енергетичної безпеки на практичному рівні.

Значну роль у забезпеченні електроенергетичної безпеки відіграє система моніторингу та оцінювання ризиків, яка має здійснюватися безперервно та на основі об'єктивних даних. Нормативне регулювання встановлює обов'язкові процедури збирання, аналізу та узагальнення інформації щодо технічного стану систем, паливних резервів, ринкової ситуації та кіберзагроз. Важливими інструментами є огляд стану кібербезпеки, аудит інформаційної безпеки та формування планів усунення недоліків. Порядок моніторингу передбачає взаємодію різних суб'єктів від центральних органів влади до операторів енергетичних об'єктів.

Система правового регулювання електроенергетичної безпеки включає інституційні, договірні, організаційні та процедурні форми впливу, що разом забезпечують стійкість енергетичного сектору. Регулювання передбачає встановлення спеціальних обов'язків учасників ринку, вимог до їх поведінки, правил взаємодії та порядку виконання зобов'язань. Значну увагу приділено запровадженню механізмів диверсифікації ресурсів, плануванню резервів, прогнозуванню балансів і забезпеченню кіберстійкості. Важливе місце посідають принципи прозорості, недискримінаційності та пропорційності рішень, які забезпечують справедливість та ефективність регулювання.

Отже правове регулювання електроенергетичної безпеки в Україні це комплексна та багаторівнева система, що поєднує загальні принципи правового впливу, спеціальні норми для енергетичного ринку, вимоги до безпеки критичної інфраструктури та процедури кіберзахисту. Усі елементи цієї системи взаємодіють між собою, забезпечуючи баланс між стабільністю енергетичних процесів, технічною надійністю, захистом від загроз та здатністю швидкого реагування на кризові ситуації. Системність моніторингу, детальна регламентація поведінки учасників ринку, розвинуті механізми оцінювання ризиків та запобіжних дій створюють нормативне підґрунтя для безпечного функціонування енергетичного сектору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Електрика. Орфографічний словник української мови. Slovnyk.ua. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?sword=%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0>
2. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків. Право, 2015. 368 с.
3. Прилипко В.М. Правове регулювання суспільних відносин: їх типи та ефективність. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 2. С. 63–64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-2/14>
4. Андреев А. Механізм правового регулювання суспільних відносин: окремі аспекти щодо визначення поняття та особливостей. Адміністративне право і процес. 2019. № 6. С. 126–128. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.6.22>
5. Губарева І. О., Салашенко Т. І. Моніторинг електроенергетичної безпеки як інструмент державного регулювання ринку електроенергії України. Проблеми економіки. 2021. № 1. С. 11–20.
6. Про ринок електричної енергії : Закон України від 13 квітня 2017 № 2019-VIII. Верховна Рада України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2019-19>
7. Про критичну інфраструктуру : Закон України від 16 листопада 2021 № 1882-IX. Верховна Рада України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1882-20>

8. Про затвердження Правил про безпеку постачання електричної енергії : Наказ; Міненерговугілля України від 27 серпня 2018 № 448. Верховна Рада України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1076-18>

9. Про схвалення Стратегії енергетичної безпеки : Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 04 серпня 2021 № 907-р. Верховна Рада України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/907-2021-%D1%80>

10. Про затвердження Порядку проведення огляду стану кібербезпеки паливно-енергетичного сектору критичної інфраструктури : Наказ; Міненерго від 10 вересня 2024 № 338. Верховна Рада України. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1438-24>

Дата першого надходження рукопису до видання: 09.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 05.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025